

Socialdepartementet

Sveriges Kommuner och Landsting	
Dnr: 08/1248	
Datum: 2008-05-13	
Avd/Sektion:	Handläggare:
VO VS	6FSH2

Bemyndigande att underteckna en överenskommelse

1 bilaga

Regeringens beslut

Regeringen bemyndigar äldre- och folkhälsoministern eller den hon sätter i sitt ställe att underteckna en överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om implementering av Nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevården i huvudsaklig överensstämmelse med förslaget. Förslaget har den lydelse som framgår av *bilagan*.

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2008 aviserade regeringen att en modell för kunskapsutveckling inom missbruksområdet genom avtal mellan regeringen och SKL skulle prövas.

Staten avser därför att ingå en överenskommelse med SKL om implementering av Nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevården, som Socialstyrelsen publicerade 2007. Målet för överenskommelsen är att den missbruks- och beroendevård som kommuner och landsting erbjuder ska vara utformad i enlighet med befintlig kunskap om effektiva metoder och arbetssätt samt i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer så att klienter och patienter får insatser av god kvalitet.

1875	1876	1877	1878	1879	1880
1881	1882	1883	1884	1885	1886
1887	1888	1889	1890	1891	1892
1893	1894	1895	1896	1897	1898
1899	1900	1901	1902	1903	1904
1905	1906	1907	1908	1909	1910
1911	1912	1913	1914	1915	1916
1917	1918	1919	1920	1921	1922
1923	1924	1925	1926	1927	1928
1929	1930	1931	1932	1933	1934
1935	1936	1937	1938	1939	1940
1941	1942	1943	1944	1945	1946
1947	1948	1949	1950	1951	1952
1953	1954	1955	1956	1957	1958
1959	1960	1961	1962	1963	1964
1965	1966	1967	1968	1969	1970
1971	1972	1973	1974	1975	1976
1977	1978	1979	1980	1981	1982
1983	1984	1985	1986	1987	1988
1989	1990	1991	1992	1993	1994
1995	1996	1997	1998	1999	2000
2001	2002	2003	2004	2005	2006
2007	2008	2009	2010	2011	2012
2013	2014	2015	2016	2017	2018
2019	2020	2021	2022	2023	2024

Utdrag till

Sveriges Kommuner och Landsting
Socialutskottet
Kriminalvården
Statens institutionsstyrelse
Statens folkhälsoinstitut
samtliga länsstyrelser

Socialdepartementet

Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting om implementering av Nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevården för 2008

Bakgrund

Ökade krav på kunskapsbaserad verksamhet

I dag ställs allt större krav på att socialtjänstens insatser ska baseras på kunskap om det sociala arbetets resultat, kvalitet och effektivitet. För att uppnå en kunskapsbaserad verksamhet krävs en långsiktig finansiering av insatser för att utveckla kunskapen om effektiva metoder och arbetssätt inom strategiskt viktiga områden.

Idén om avtal för långsiktig kunskapsutveckling inom socialtjänsten

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har tillsammans med Socialstyrelsen föreslagit en modell för långsiktigt finansiellt stöd till kunskapsutveckling inom socialtjänsten (dnr S2007/1158/ST). Modellen innebär att regeringen avsätter särskilda medel för strategiska insatser som stimulerar kunskapsutvecklingen inom socialtjänsten. Medlens användning ska bestämmas genom årliga avtal mellan staten och SKL. Insatserna ska vara sådana som lämpligen bedrivs antingen på nationell nivå eller på lokal/regional nivå med stöd av nationell samordning och styrning. Syftet är bl.a. att åstadkomma en nationell arena för samtal om viktiga utvecklingsfrågor mellan staten och huvudmännen för att få till stånd en för huvudmännen och staten gemensam prioritering av de mest angelägna insatserna.

Nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevården

Inom missbruks- och beroendevården finns goda möjligheter att uppnå en vetenskapligt förankrad verksamhet genom Socialstyrelsens nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevården, som publicerades 2007. Efter det att riktlinjerna publicerades har ett särskilt implementerings- och utbildningsstöd utarbetats. Den bärande idén är att kommunerna och landstingen behöver ta ett gemensamt ansvar för implementeringen

och att riktlinjerna ska ses i förhållande till den egna verksamheten, t.ex. när det gäller målgruppen med dubbeldiagnoser.

SKL:s unika möjlighet att stödja huvudmännens kompetensutveckling

SKL är en arbetsgivarorganisation för kommuner, landsting och regioner i Sverige. Förbundet ska verka på medlemmarnas uppdrag och med utgångspunkt i den lokala och regionala demokratin och driva medlemmarnas intressen och erbjuda dem stöd och service. SKL:s roll som arbetsgivarorganisation med ett tydligt mandat att driva medlemmarnas intressen innebär att SKL har unika möjligheter att stödja och utveckla den kunskapsförsörjning som medlemmarna behöver och har efterfrågat för att implementera riktlinjerna i sin verksamhet.

Kommuner och landsting ansvarar för missbruks- och beroendevården. I lagstiftningen finns inget uttalat krav på att arbetet ska utformas i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer. Däremot finns stöd för att personalen inom hälso- och sjukvårdens område ska utföra sitt arbete enligt vetenskap och beprövad erfarenhet och att socialtjänstens insatser ska vara av god kvalitet. Riktlinjerna är således inte formellt tvingande, men anger vilka metoder och interventioner som enskilda och tillsynsmyndigheter förväntar sig av verksamheten.

En möjlig väg för fortsatt samverkan

Utredningen om kunskapsutveckling inom socialtjänsten konkretiserar avtalsmodellen i betänkandet Evidensbaserad praktik – till nytta för brukaren (SOU 2008:18). Utredningen konstaterar att både huvudmännen och staten behöver göra långsiktiga och strategiska insatser för att få till stånd en mer kunskapsbaserad socialtjänst. Det är viktigt att insatserna samordnas och sker utifrån gemensamma prioriteringar på nationell och lokal nivå. Utredningens förslag bereds inom Regeringskansliet.

För 2008 prövas denna avtalsmodell för att främja kunskapsutvecklingen inom missbruksområdet.

Överenskommelse

Mål och inriktning

Målet för denna överenskommelse är att den missbruks- och beroendevård som kommuner och landsting erbjuder är utformad i enlighet med befintlig kunskap om effektiva metoder och arbetssätt i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer så att klienter och patienter får insatser av god kvalitet.

Utvecklingsarbetet inom ramen för överenskommelsen ska ta tillvara och utveckla den kompetens som finns lokalt och regionalt för att främja utvecklingen av en mer långsiktig struktur för kunskapsförsörjning.

Arbetet ska utformas på ett sådant sätt att det kan bidra med kunskap om hur en sådan modell kan utformas.

Insatser för att uppnå målet

Målet uppnås genom att utveckla det kvalificerade stöd som kommuner och landsting behöver för att omsätta riktlinjerna i sin praktiska verksamhet.

Regeringen avsätter 28 miljoner kronor under 2008 för att stödja huvudmännens arbete med att utveckla en struktur för att implementera och omsätta riktlinjer samt evidensbaserat kunskapsunderlag i de lokala verksamheterna inom missbruks- och beroendevården. Medlen ska användas för att exempelvis skapa en organisatorisk struktur för erfarenhetsutbyte, främjandet av samverkan mellan kommuner, landsting och lokala FoU-enheter, högskolor och universitet. Det implementerings- och utbildningsstöd som Socialstyrelsen tagit fram i anslutning till riktlinjerna utgör ett underlag.

Huvudmännen avsätter resurser i form av arbetstid, lokaler och genom att finansiera andra omkostnader i samband med utvecklingsarbetet.

Genomförande

SKL ska ta fram en genomförandeplan. Planen ska ange:

- uppföljningsbara mål utifrån det övergripande mål som anges i avtalet,
- hur målen ska uppnås,
- ansvarsfördelningen mellan aktörerna nationellt, regionalt och lokalt,
- tidplan för genomförandet,
- budget,
- hur effekterna ska utvärderas och vilka utfallsmått på kort och på längre sikt som ska användas i utvärderingen,
- hur deltagande kommuner och landsting ska utvärdera och kvalitetssäkra det egna utvecklingsarbetet,
- hur erfarenheter från projektet ska tas tillvara för att främja utvecklingen av en mer långsiktig struktur för kunskapsförsörjning.

Socialstyrelsen ska stödja SKL i planering och genomförande av utvecklingsarbetet.

SKL ska samråda med representanter från kommuner och landsting, vetenskapliga företrädare, liksom representanter från Socialstyrelsen och andra berörda. Det är viktigt att även inkludera brukarnas/patienternas perspektiv.

Överenskommelsen omfattar kommuner och landsting, men en stor del av missbruksvården utförs av enskilda vårdgivare, exempelvis

brukarstyrda organisationer. För att uppnå en kunskapsbaserad missbruks- och beroendevård är det viktigt att riktlinjerna används i all verksamhet oavsett om huvudmannen är offentlig eller enskild.

Kriminalvården, Statens institutionsstyrelse (SiS) och länsstyrelserna är några bland många viktiga samverkansparter kring de klienter/patienter som kommun och landsting kommer i kontakt med. Därför ska det lokala utvecklingsarbetet främja samverkan med såväl myndigheter som andra aktörer lokalt och regionalt.

Utvärdering

Deltagande kommuner och landsting ska utvärdera och kvalitetssäkra det egna utvecklingsarbetet.

IMS ska ansvara för att en extern utvärdering genomförs. IMS ska i samråd med regeringen och SKL ta fram en plan för utvärderingen.

Utvärderingen ska ge kunskap om implementeringsprocessen och vad som främjar respektive försvårar för organisationer att omsätta nya metoder och arbetssätt i sin praktiska verksamhet.

Utvärderingen ska även ge kunskap om effekterna av överenskommelsen som underlag för fortsatta initiativ.

Tidsram

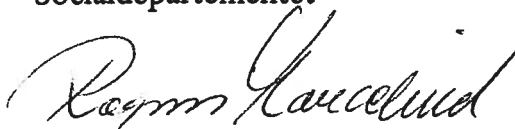
Denna överenskommelse gäller för 2008. Utgångspunkten är att arbetet ska vara långsiktigt.

Den 1 oktober 2008 ska SKL rapportera till regeringen hur arbetet i enlighet med genomförandeplanen fortskrider, vilka insatser som vidtagits på lokal nivå samt ange hur det utvecklingsarbete som huvudmännen påbörjat kan stödjas. Utifrån denna rapport samt beredningen av betänkandet Evidensbaserad praktik – till nytta för brukaren (SOU 2008:18) och andra underlag avser parterna att diskutera formerna för ett eventuellt fortsatt samarbete.

Finansiering

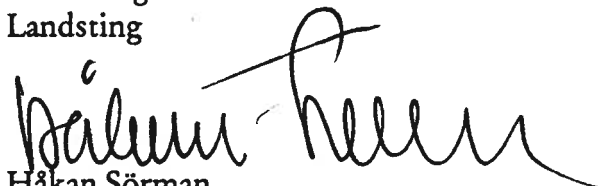
Regeringen avsätter 28 mnkr att användas i enlighet med denna överenskommelse. Medlen utbetalas i två led. SKL får rekvirera högst 13 miljoner kronor från Socialstyrelsen så snart överenskommelsen är beslutad av regeringen. Utifrån den rapport som SKL ska lämna till regeringen senast den 1 oktober 2008 om vilka åtgärder huvudmännen planerat och vidtagit i enlighet med genomförandeplanen beslutar regeringen om ytterligare 15 miljoner kronor.

För regeringen genom
Socialdepartementet

Ragnwi Marcelind
statssekreterare

För Sveriges Kommuner och
Landsting

Håkan Sörman
verkställande direktör

